

Forhandling

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): Med dette lovforslag bliver der lagt op til at ændre indholdet af grundlovens § 2, som i dag rummer to elementer.

For det første bliver det fastslået i første punktum, at regeringsformen er det, der hedder indskrænket-monarkisk, hvilket indebærer, at Danmark er et monarki; men denne del af bestemmelsen i § 2 må i øvrigt antages at være uden egentlig forfatningsretlig betydning. For det andet omhandler grundlovens § 2 som bekendt arvefølgen til tronen i form af en henvisning til de regler, der er fastsat i tronfølgeloven af 27. marts 1953.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at forslagsstillerne finder det beklageligt, at der hidtil ikke har kunnet samles et bredt flertal i Folketinget for at iværksætte en generel revision af grundloven. Forslagsstillerne finder det dog rigtigst, at der samtidig med den ændring af tronfølgeloven, som regeringen har foreslået, sker en præcisering af det, der omtales som principperne for den demokratiske styreform, som er gældende i Danmark.

Kl. 16.05

Disse principper er ifølge forslagsstillerne, at Danmark er et uafhængigt land, at Danmark er et folkestyre, og at Danmark er en retsstat, og på denne baggrund foreslås grundlovens § 2 ændret, så det i stk. 1 bestemmes, at Danmark er en selvstændig stat, hvis styreform bygger på folkestyre og retssikkerhed. Det foreslås endvidere, at det skal fremgå af stk. 2, at Danmark er et monarki, at kvinder og mænd har lige arveret til tronen, og at de nærmere regler om arveretten til tronen fastsættes i tronfølgeloven.

Indholdet af den bestemmelse, der er foreslået, er ikke nærmere uddybet eller afgrænset i bemærkningerne til lovforslaget. Lovforslaget fastlægger f.eks. ikke nærmere, hvad det retlige indhold af den nye § 2, stk. 1 skal være, og det omtales heller ikke, om den nye bestemmelse skal have betydning for anvendelsen eller fortolkningen af andre grundlovsbestemmelser eller i øvrigt sætter nye grænser for lovgivningsmagten. Lovforslaget indeholder alene nogle få og helt overordnede beskrivelser af de omtalte principper.

Jeg kan oplyse, at regeringen ikke kan støtte lovforslaget, først og fremmest fordi en gennemførelse af forslaget ikke blot ville være udtryk for en justering eller præcisering af bestemmel-

sen i grundlovens § 2. Forslaget lægger derimod op til en principiel indholdsmæssig ændring af grundloven, der ikke har nærmere sammenhæng med spørgsmålet om tronfølgen, og som rejser en lang række selvstændige spørgsmål.

Regeringens overordnede holdning til dette spørgsmål er fuldstændig klar: Når tiden måtte være moden til en grundlovsrevision, bør der iværksættes en revisionsproces i form af en grundig samlet gennemgang i en forfatningskommission. Vi betragter det ikke som seriøst at lægge op til en ændring af en enkelt paragraf i ny og næ, og på den baggrund kan regeringen ikke støtte dette lovforslag.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Statsministeren siger, at det lovforslag, vi behandlede for lidt siden, ikke ændrer grundlovens § 2, men det gør det jo.

Da befolkningen i sin tid stemte om grundloven, troede den, at der blev foretaget en ganske bestemt nyordning af tronfølgespørgsmålet. Det indgik som et integreret led i hele sagens behandling, derfor er det direkte nævnt i grundlovens § 2, og når man ændrer tronfølgeloven, ændrer man derfor i realiteten betydningen af § 2. Derfor er behovet for til gengæld at give den samlede § 2 et mere tilfredsstillende indhold helt nærliggende.

Det er uforståeligt for mig, at statsministeren – specielt i disse dage, hvor man sætter spørgsmålstegn ved vore grundlæggende værdier – ikke kan se signalværdien og betydningen af, at vi udadtil signalerer vores tilslutning til demokratiet, eller som statsministeren og jeg foretrækker at kalde det: folkestyret og retsstatens principper. Hvis vi i øvrigt kunne blive enige om en samlet revidering af § 2, hvad er det så i formuleringen, der gør, at statsministeren må sige nej, også af indholdsmæssige grunde?

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg skal for god ordens skyld gøre opmærksom på, at selv om alle ordførerne har dobbelt taletid, holder vi de korte bemærkninger på det sædvanlige tidsforbrug: maks. 1 minut.

Så er det statsministeren.

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det kunne jeg såmænd knytte mange bemærkninger til, men først og fremmest vil jeg gerne si-